

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 1060

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 4 noiembrie 2021

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
262.		— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice....	
1.088.	2	— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice	
★			
263.		— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2014 privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor	
		— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2014 privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014.....	3
		1.089. — Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2014 privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014	3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
		Decizia nr. 543 din 14 septembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă	4-6
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
		536. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Marius Popescu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Instituției Prefectului — Județul Gorj	7
	2-3	537. — Decizie pentru numirea domnului George Cătălin Șerban în funcția de secretar de stat la Ministerul Justiției	7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE			
		Decizia nr. 57 din 13 septembrie 2021 (Complețul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8-16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81 din 20 decembrie 2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1049 din 30 decembrie 2019, cu următoarea modificare:

— **La articolul I punctul 3, litera c) a alineatului (1) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„c) 15% din suma brută se face venit la Ministerul Energiei, se reține în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului

Finanțelor la Trezoreria operativă centrală și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea Ministerului Energiei, într-un cont distinct de venituri ale bugetului de stat, deschis pe numele acestuia, la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, în vederea implementării de măsuri financiare în favoarea sectoarelor sau a subsectoarelor care sunt expuse unor riscuri semnificative de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza costurilor indirecte semnificative care sunt suportate efectiv de pe urma costurilor emisiilor de gaze cu efect de seră transferate în prețul energiei electrice cu condiția ca astfel de măsuri financiare să fie în conformitate cu normele privind ajutorul de stat sau pentru proiecte de reducere a gazelor cu efect de seră;”.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

FLORIN-CLAUDIU ROMAN

București, 4 noiembrie 2021.

Nr. 262.

PREȘEDINTELE SENATULUI

ANCA DANA DRAGU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului

nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României

la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 3 noiembrie 2021.
Nr. 1.088.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2014 privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4 din 5 februarie 2014 privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 111 din 13 februarie 2014.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
FLORIN-CLAUDIU ROMAN

PREȘEDINTELE SENATULUI
ANCA DANA DRAGU

București, 4 noiembrie 2021.
Nr. 263.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2014 privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2014 privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014 și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 3 noiembrie 2021.
Nr. 1.089.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 543**

din 14 septembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochînțu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Neculai Mihăilă în Dosarul nr. 36/64/2018 al Curții de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 892D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, întrucât criticile privesc probleme de interpretare și aplicare a legii, aspecte ce nu se constituie într-o veritabilă excepție de neconstituționalitate și excedează controlului de constituționalitate. În subsidiar, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât prevederile criticate nu aduc atingere dispozițiilor constituționale invocate în susținerea acesteia, sens în care menționează jurisprudența Curții Constituționale în materie și solicită păstrarea soluției, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina schimbarea acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia nr. 1.020/R din 10 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 36/64/2018, **Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Neculai Mihăilă într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații în anulare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, se susține, în esență, că dispozițiile art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevăd posibilitatea îndreptării oricăror erori materiale cuprinse în orice tip de hotărâri, fie că sunt sau nu sunt definitive. De asemenea, prevederile art. 503 din Codul de procedură civilă stabilesc situațiile în care hotărârile instanțelor de recurs pot fi atacate prin intermediul unei căi extraordinare de atac, printre acestea regăsindu-se și situația în care dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale. Astfel,

problema se pune cu privire la sintagma „eroare materială” din cuprinsul prevederilor art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, al căror înțeles, în general în doctrină, este analizat prin opoziție cu sintagma „eroarea de judecată”, subliniindu-se că aceasta vizează erori cu caracter formal, procedural sau situații în care se confundă ori se omit date materiale importante ale cauzei, nefiind permisă însă reexaminarea fondului prin prisma reaprecierii probelor administrate. În concret, se susține că prevederile criticate sunt neconstituționale, „în sensul că ridică un semn de întrebare referitor la înțelesul sintagmei «eroare materială», care este pusă în contrapondere cel mai des cu greșeala de judecată, aspect realizat chiar de către partea adversă în cauză prin apărărilor formulate față de contestația în anulare”. Prin urmare, referitor la speța dedusă judecătii, se consideră că aprecierea eronată de către o instanță de control judiciar a unui element factic din punctul de vedere al intervenirii prescripției, care constă într-o eroare pur materială privind calculul termenului de prescripție, respectiv împlinirea termenului în zi nelucrătoare, ar trebui supusă analizei instanței judecătorești pe calea contestației în anulare, aspect ce nu ar conduce în mod obligatoriu la reaprecierea probelor, ci doar la o eventuală evaluare a fondului cauzei, cu scopul evident al corectării erorii instanței judecătorești. Din această perspectivă, se apreciază că sintagma „eroare materială” cuprinsă în art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă este neclară și lasă loc interpretărilor, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție.

6. **Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: „(2) *Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când: [...]*”

2. dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale; [...]”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta privind calitatea legii.

11. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, menționate în motivarea acesteia, dispun că erorile sau omisiunile, precum și orice alte erori materiale cuprinse în hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu ori la cerere, fiind enumerate exemplificativ acele tipuri de erori care se încadrează în ipoteza normei. Astfel, erorile materiale vizează greșeli sau omisiuni cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau de calcul, precum și orice alte erori materiale, a căror corectare nu are influență asupra soluției pronunțate cu privire la litigiul dedus judecării. Prin instituția îndreptării (precum și prin cea a lămuririi și completării) unei hotărâri judecătorești, legiuitorul a urmărit să asigure celeritatea în soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată, evitând exercitarea unei căi de atac pentru repararea omisiunii instanței, atunci când aceasta privește erori materiale și nu are incidență asupra fondului dreptului substanțial dedus judecării. Pentru detalii referitoare la instituția îndreptării, lămuririi și completării hotărârii, a se vedea jurisprudența Curții Constituționale în materie, spre exemplu, Decizia nr. 699 din 31 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 61 din 29 ianuarie 2020, Decizia nr. 142 din 27 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 6 iulie 2018, Decizia nr. 304 din 7 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 637 din 31 iulie 2019, sau Decizia nr. 34 din 11 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 22 februarie 2007.

12. În ceea ce privește dispozițiile art. 503 din Codul de procedură civilă, din ansamblul cărora fac parte și cele criticate în prezenta cauză, Curtea constată că acestea reglementează obiectul și motivele contestației în anulare. Cu privire la contestația în anulare, instanța de contencios constituțional reține că aceasta este o cale extraordinară de atac, de retractare și nesuspensivă de executare, prin care se cere înseși instanței ce a pronunțat hotărârea atacată, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, să își anuleze propria hotărâre și să procedeze la o nouă judecată, context în care Curtea a arătat că sunt prevăzute două categorii de contestații în anulare, calificate în funcție de tipul hotărârilor judecătorești și de motivele exercitării acestora, respectiv contestația în anulare obișnuită, de drept comun, și contestația în anulare specială (Decizia nr. 483 din 23 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 20 august 2015, paragraful 14).

13. Astfel, reglementată prin art. 503 alin. (1) din Codul de procedură civilă, calea de atac extraordinară a contestației în anulare obișnuite, de drept comun, are ca obiect hotărârile definitive, care pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când contestatorul nu a fost legal citat și nici nu a fost prezent la termenul când a avut loc judecata. În ceea ce privește contestația în anulare specială, se observă că aceasta este reglementată la art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care statuează că hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare pentru următoarele motive expres și limitativ reglementate, și anume atunci când: 1. hotărârea dată în recurs a fost pronunțată de o instanță necompetentă absolut sau cu încălcarea normelor referitoare la alcătuirea instanței și, deși se invocase excepția corespunzătoare,

instanța de recurs a omis să se pronunțe asupra acesteia; 2. dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale; 3. instanța de recurs, respingând recursul sau admițându-l în parte, a omis să cerceteze vreunul dintre motivele de casare invocate de recurent în termen; 4. instanța de recurs nu s-a pronunțat asupra unuia dintre recursurile declarate în cauză.

14. În ceea ce privește critica referitoare la faptul că sintagma „eroare materială” cuprinsă în art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă este neclară și lasă loc interpretărilor, ceea ce este contrar art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea observă că instanța de contencios constituțional a analizat această critică, spre exemplu, prin Decizia nr. 355 din 23 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 987 din 9 decembrie 2019, paragrafele 16—20, constatând că este neîntemeiată.

15. Așa cum s-a arătat mai sus, dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă reglementează motivul de contestație în anulare specială pentru situația în care dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale (greșeli materiale), care se referă la aspecte formale ale judecării recursului și care au drept consecință pronunțarea unei soluții greșite. Astfel, greșeala pe care o comite instanța trebuie să se realizeze prin confundarea unor elemente importante sau a unor date materiale care sunt determinante în pronunțarea soluției (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 96 din 16 ianuarie 2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă, sau Decizia nr. 4.743 din 28 martie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal).

16. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, numai erorile de fapt ce nu devin vizibile decât la finalul unei proceduri judiciare pot justifica o derogare de la principiul securității raporturilor juridice pe motivul că ele nu au putut fi corectate prin intermediul căilor ordinare de atac (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 14 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Pshenichnyy împotriva Rusiei*, paragraful 26). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a mai reținut că unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată de către instanțe în mod definitiv oricărui litigiu să nu mai fie rejudecată, deoarece securitatea raporturilor juridice presupune respectarea autorității de lucru judecat, adică a caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești [a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 7 iulie 2009 (definitivă la 7 octombrie 2009), pronunțată în Cauza *Stanca Popescu împotriva României*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 179 din 14 martie 2011, paragraful 99].

17. Or, principiul potrivit căruia, după pronunțarea hotărârii, judecătorii nu mai pot reveni asupra deciziei luate reprezintă o componentă esențială a ideii de justiție, a asigurării autorității de lucru judecat și a ocrotirii drepturilor procesuale ale părților, ca element fundamental al statului de drept. Principiul autorității lucrului judecat (*res judicata*) se coroborează cu regula că, odată pronunțată hotărârea definitivă, misiunea judecătorului care a participat la judecată se încheie (*lata sententia, iudex desinit esse iudex*). Ca efect juridic al acestei reguli, care ține de ordinea publică, pronunțarea hotărârii are și efect de desistare a instanței, iar judecătorul care s-a pronunțat nu poate reveni asupra părerii sale în respectiva cauză, cu mențiunea că părților le rămâne posibilitatea de a cere doar îndreptarea greșelilor materiale care s-ar strecura în hotărâre. După pronunțarea unei hotărâri definitive, instanțele nu mai pot reveni asupra acesteia, singura posibilitate de schimbare sau corectare a soluției

rămânând exercitarea căilor de atac recunoscute de lege (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 478 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 630 din 21 iulie 2006).

18. Așadar, dispoziția legală criticată are în vedere erorile materiale de natură procedurală, în legătură cu aspecte formale ale judecării, și nu acele greșeli de judecată, de apreciere a probelor, de interpretare a faptelor ori a unor dispoziții legale sau de rezolvare a unui incident procedural (a se vedea Decizia nr. 355 din 23 mai 2019, precitată, paragraful 19).

19. Prin aceeași decizie anterioară, paragraful 20, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la lipsa unei definiții a noțiunii de „eroare materială” din cuprinsul art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, Curtea a reținut că această noțiune nu ar fi putut fi conturată de legiuitor, având în vedere situațiile ce pot fi caracterizate drept erori materiale. Astfel, diversitatea situațiilor nu justifică o listă exhaustivă a acestora. Prin urmare, instanța de judecată este cea care, prin raportare la situația existentă în dosar la data pronunțării hotărârii ce se atacă, poate aprecia dacă soluția reprezintă sau nu rezultatul unei erori materiale.

20. De altfel, orice normă juridică trebuie să aibă un anumit grad de abstractizare. În sensul celor de mai sus, referitor la principiul aplicabilității generale a legilor, pot fi menționate și hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 22 noiembrie 1995, 24 mai 2007, 12 februarie 2008 și 21 octombrie 2013, pronunțate în cauzele *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, și *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93, în care s-a reținut că formularea legilor nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât

de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016, paragraful 46, și Decizia nr. 772 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 3 mai 2017, paragraful 23).

21. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în cauza de față și, prin urmare, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție este neîntemeiată.

22. Distinct de acestea, Curtea observă că pretinsa neconstituționalitate a prevederilor criticate este dedusă și din compararea celor două instituții cuprinse în Codul de procedură civilă la art. 442 alin. (1) referitor la îndreptarea hotărârii și la art. 503 alin. (2) pct. 2 cu referire la obiectul și motivele contestației în anulare. Având în vedere aceste aspecte, precum și dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, conform căroră „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată [...]*”, se constată, pe de o parte, că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere conformitatea acestui text cu dispozițiile și principiile constituționale pretins violate, iar nu compararea unor prevederi legale dintr-o lege ori a prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției.

23. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Neculai Mihăilă în Dosarul nr. 36/64/2018 al Curții de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 septembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul
Marius Popescu a funcției publice vacante din categoria
înalților funcționari publici de secretar general
al Instituției Prefectului — Județul Gorj**

Având în vedere Adresa Ministerului Afacerilor Interne nr. 27.978 din data de 1 noiembrie 2021, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/7.296 în data de 2 noiembrie 2021, propunerea formulată de Instituția Prefectului — Județul Gorj prin Adresa nr. 15.121 din data de 20 octombrie 2021, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 45.681 conexată cu nr. 45.315 și nr. 45.452/2021,

în temeiul art. 29, art. 265 alin. (11), art. 389 lit. c1), art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Marius Popescu, consilier, clasa I, grad profesional superior, în cadrul Compartimentului resurse umane, Serviciul IT, financiar contabilitate, achiziții publice, administrativ și resurse umane, din structura de specialitate a Instituției Prefectului — Județul Gorj, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Instituției Prefectului — Județul Gorj pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚUContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Tiberiu Horațiu GorunBucurești, 4 noiembrie 2021.
Nr. 536.**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****pentru numirea domnului George Cătălin Șerban în funcția
de secretar de stat la Ministerul Justiției**

Având în vedere Decretul Președintelui României nr. 1.065/2021 privind eliberarea din funcție a unui judecător,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul George Cătălin Șerban se numește în funcția de secretar de stat la Ministerul Justiției.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚUContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Tiberiu Horațiu GorunBucurești, 4 noiembrie 2021.
Nr. 537.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 57**din 13 septembrie 2021**

Dosar nr. 1.350/1/2021

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici Marian Budă	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Carmen Georgeta Negrilă Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean Andreia Liana Constanda Cristina Petronela Văleanu Diana Manole	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția a II-a civilă
Csaba Bela Nasz	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Florentina Dinu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Beatrice Mariș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Andrieș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.350/1/2021, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 37 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare

sesizarea formulată de Tribunalul Galați — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.188/324/2019.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; contestatorii-intimați au depus, în termen legal, prin avocat, un punct de vedere asupra chestiunii de drept; de asemenea, au depus note de ședință prin care au solicitat ca, în situația respingerii ca inadmisibilă a sesizării, să se dispună obligarea părții adverse la plata cheltuielilor de judecată reprezentând onorariu de avocat; s-a depus un memoriu *amicus curiae* de către Asociația Română a Băncilor.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești pronunțate în materia ce face obiectul sesizării și opinii teoretice exprimate de judecători, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Tribunalul Galați — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 4 martie 2021, în Dosarul nr. 4.188/324/2019, aflat pe rolul acestei instanțe, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *interpretarea și aplicarea prevederilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă termenul de prescripție de 10 ani se aplică și în ceea ce privește prescripția dreptului de a obține executarea silită a unui contract de ipotecă, încheiat sub regimul Codului civil din 1864, pentru garantarea unei obligații de plată ce decurge dintr-un contract de credit, pentru care s-a constatat că a intervenit prescripția dreptului de a cere executarea silită.*

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 10 mai 2021 cu nr. 1.350/1/2021, termenul de judecată fiind stabilit la 13 septembrie 2021.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile**10. Codul de procedură civilă**

Art. 706. — „(1) Dreptul de a obține executarea silită se prescrie în termen de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel. În cazul titlurilor emise în materia drepturilor reale, termenul de prescripție este de 10 ani. (...)”

11. *Codul de procedură civilă din 1865*

Art. 405. — „Dreptul de a cere executarea silită se prescrie în termen de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel. În cazul titlurilor emise în materia acțiunilor reale imobiliare, termenul de prescripție este de 10 ani. (...)”

III. **Expunerea succintă a procesului**

12. Prin Contestația la executare înregistrată pe rolul Judecătorei Tecuci la data de 7 august 2019 cu nr. 4.188/324/2019 contestatorii A și B, în contradictoriu cu intimata CEC BANK — S.A., au solicitat: anularea încheierii pronunțate de Judecătoria Tecuci la data de 24 iunie 2019 în Dosarul nr. 3.331/324/2019, prin care s-a încuviințat executarea silită în baza contractelor de ipotecă autentificate cu nr. xxxx din 10 mai 2006 și nr. xxxx din 3 iulie 2007; anularea formelor de executare emise în Dosarul de executare nr. 383/2019; să se constate că obligația de plată s-a stins, ca urmare a prescrierii obligației principale și ca efect al puterii de lucru judecat.

13. *Prin Încheierea din 16 octombrie 2019, Judecătoria Tecuci* a respins, ca nefondată, excepția autorității de lucru judecat, a admis contestația la executare și a constatat prescris dreptul creditoarei CEC BANK — S.A. de a obține executarea silită în temeiul titlurilor executorii invocate împotriva debitorilor-garanți A și B.

14. *Pentru a hotărî astfel* instanța a reținut, în esență, că excepția autorității de lucru judecat este nefondată, întrucât împrejurarea că există hotărâri judecătorești cu privire la forța majoră sau la alte contestații la executare nu conduce la concluzia că a mai existat o judecată, cu îndeplinirea condițiilor prevăzute de dispozițiile art. 430 și 431 din Codul de procedură civilă.

15. Cu privire la excepția prescripției dreptului de a cere executarea silită în baza titlurilor executorii reprezentate de contractele de ipotecă invocate, judecătoria a reținut că ambele contracte de ipotecă au fost încheiate pentru garantarea creditului în valoare de 400.000 lei, acordat de CEC BANK — S.A., în baza Contractului de credit nr. xx din 10 mai 2006.

16. La data de 18 iunie 2019, intimata CEC BANK — S.A. a formulat cerere de urmărire silită imobiliară împotriva debitorilor-garanți A și B, în baza acestor contracte de ipotecă.

17. Date fiind dispozițiile art. 201 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 71/2011*), potrivit căreia „*prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a Codului civil sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit*”, judecătoria a reținut aplicabilitatea în cauză a dispozițiilor art. 405 din Codul de procedură civilă din 1865, întrucât prescripția executării obligației de plată în baza contractelor de ipotecă a început sub imperiul legii vechi.

18. Totodată, s-a reținut că, prin Decizia civilă nr. 1.240 din 11 noiembrie 2016, pronunțată de Tribunalul Galați — Secția I civilă, s-a constatat prescris dreptul creditoarei CEC BANK — S.A. de a obține executarea silită în temeiul titlului executorii reprezentat de Contractul de credit nr. xx din 10 mai 2006.

19. Având în vedere încheierea contractelor de ipotecă pentru garantarea acestui contract, precum și dispozițiile art. 1746 din Codul civil din 1864, judecătoria s-a considerat ținută de caracterul accesoriu al ipotecii încheiate sub imperiul legii vechi. Astfel, a constatat ca fiind prescris dreptul creditoarei de a cere executarea silită în temeiul titlurilor executorii reprezentate de contractele de ipotecă invocate, întrucât acestea sunt accesorii contractului de credit, apreciind că prescripția obligației principale stinge și ipoteca constituită.

20. Cu privire la termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită, instanța de fond a reținut că, deși dispozițiile art. 405 din Codul de procedură civilă din 1865 prevăd că, în

materia acțiunilor reale imobiliare, termenul de prescripție este de 10 ani, acest termen nu se aplică contractelor de ipotecă încheiate în baza Codului civil din 1864, tocmai pentru că sunt accesorii obligației principale.

21. *Împotriva acestei hotărâri a declarat apel, în termen legal și motivat, intimata CEC BANK — S.A., calea de atac fiind înregistrată pe rolul Tribunalului Galați — Secția I civilă la 12 decembrie 2019.*

22. În problema care interesează prezenta sesizare, prin apelul formulat s-a apreciat că, în mod greșit, prima instanță nu a reținut caracterul autonom de titlu executoriu al contractului de ipotecă, constatându-se intervenită prescripția dreptului de a cere executarea silită a titlurilor executorii reprezentate de contractele de ipotecă din cauză, prin prisma stingerii dreptului de a cere executarea silită a titlului executorii reprezentat de contractul de credit, pentru garantarea căruia au fost încheiate acestea.

23. Apelantul a criticat hotărârea primei instanțe și sub aspectul termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a titlului executorii reprezentat de contractele de ipotecă, apreciind că, în cauză, este incident termenul de 10 ani, reglementat de ultima teză a dispozițiilor art. 405 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, respectiv art. 706 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

24. A susținut că dezlegarea dată acestor chestiuni prin hotărârea apelată este profund eronată, întrucât, deși contractele de ipotecă au fost încheiate ca act accesoriu contractului de credit, la momentul scadenței creanței ele capătă un statut de sine stătător. Astfel, principiul *accessorium sequitur principale* este înlăturat, în acest caz, de un alt principiu de drept — *specialia generalibus derogant*, întrucât caracterul accesoriu al ipotecii imobiliare nu poate anula sau limita substanțial caracterul executorii al contractului de ipotecă, în măsura în care nu există nicio dispoziție legală sau justificare de ordin interpretativ.

25. Pe de altă parte, date fiind dispozițiile art. 1772 din Codul civil din 1864, precum și cele ale art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006*), contractul de ipotecă autentificat la notarul public are putere de titlu executorii, putând fi pus în executare cu prioritate și independent de contractul de împrumut pe care îl garantează, caracterul autonom de titlu executorii al contractului de ipotecă fiind de netăgăduit, în contextul în care redactarea normelor nu lasă niciun dubiu asupra evaluării distincte a executorialității instrumentelor de garantare.

26. Sub cel de-al doilea aspect, apelantul a susținut că, în cazul creanțelor garantate cu ipotecă, este aplicabil termenul de prescripție de 10 ani, stabilit de legiuitor pentru executarea titlurilor ce consemnează drepturi reale, acesta fiind introdus prin art. I pct. 158 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 219/2005 (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000*), ca o excepție de la prevederile Decretului nr. 167/1958 privitor la prescripția extintivă, republicat (*Decretul nr. 167/1958*). A subliniat că, prin introducerea dispozițiilor art. 405 din Codul de procedură civilă din 1865, legiuitorul nu a făcut niciun fel de mențiune în sensul că numai drepturile reale principale (de proprietate, uzufruct, uz, abitație, servitute și suprafață) ar beneficia de termenul de 10 ani, acestea fiind, oricum, imprescriptibile. Rezultă că, în mod cert, legiuitorul a avut în vedere dreptul de ipotecă.

27. La termenul de judecată din 16 decembrie 2020, din oficiu, Tribunalul Galați — Secția I civilă a pus în discuție admisibilitatea și necesitatea sesizării instanței supreme cu pronunțarea unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu acestor chestiuni de drept, legate de *interpretarea și aplicarea prevederilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă intră sub incidența termenului de 10 ani și dreptul de a obține executarea silită a unui contract de ipotecă încheiat sub regimul Codului civil din 1864, pentru garantarea unei obligații de plată ce decurge dintr-un contract de credit pentru care s-a constatat că a intervenit prescripția dreptului de a cere executarea silită.*

28. Prin Încheierea din 4 martie 2021 s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în procedura prevăzută de art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă, în vederea dezlegării chestiunii de drept amintite, și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a suspendat judecata.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

29. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

30. Astfel, cauza se află pe rolul unui complet al Tribunalului Galați — Secția I civilă, care judecă în ultimă instanță; de dezlegarea chestiunilor de drept referitoare la caracterul executoriu autonom al contractului de ipotecă încheiat înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil și termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a titlului executoriu reprezentat de contractul de ipotecă depinde soluționarea pe fond a procesului; problema de drept este nou-ivită pe rolul instanțelor, nefăcând obiectul dezlegării printr-o altă hotărâre a Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

31. Instanța de trimitere a apreciat că este necesară sesizarea instanței supreme, din perspectiva opiniilor divergente exprimate în materie prin soluții de practică judiciară, fără să se poată constata cristalizarea unei jurisprudențe suficient de bine încheiate, cât să lipsească de obiect și efect real, util, prezenta sesizare.

32. Sub un prim aspect a observat că, în cazul în care dreptul creditorului de a cere executarea silită s-a născut la o dată anterioară intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă, dar executarea silită a început sub imperiul legii noi, unele instanțe au apreciat că noul Cod de procedură civilă va fi aplicabil tuturor chestiunilor privitoare la acea executare silită, invocate în cadrul contestațiilor la executare, inclusiv prescripției dreptului de a cere executarea silită.

33. Aceste instanțe au în vedere dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 76/2012), dar și deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secțiile Unite nr. XIII din 20 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006, și nr. 31 din 16 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 111 din 18 februarie 2010, prin care s-a statuat că, în materie de executare silită, este incidentă norma în vigoare la data realizării executării, inclusiv cu privire la constituirea titlului, ca primă etapă în declanșarea procedurii execuționale, și indiferent dacă nașterea creanței a avut loc anterior.

34. Alte instanțe, în considerarea dispozițiilor art. 201 din Legea nr. 71/2011, precum și a Deciziei nr. 1 din 17 februarie 2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 283 din 17 aprilie 2014 (Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014), în ale cărei considerente s-a reținut că „prescripțiile începute și împlinite ori

cele neîmplinite la 1 octombrie 2011 rămân în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit, inclusiv sub regimul invocării lor, guvernat de dispozițiile art. 18 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, republicat, astfel încât în privința acestora instanțele sunt obligate să cerceteze dacă dreptul la acțiune sau la executare silită este prescris”, apreciază că instituției prescripției dreptului de a cere executarea silită îi rămâne aplicabilă legea procesuală veche, chiar dacă procedura contestației la executare este supusă regimului noii legi procesuale, prin raportare la data începerii executării silită (data înregistrării cererii de executare la executorul judecătoresc).

35. O altă controversă privitoare la prescripția dreptului de a cere executarea silită se referă la durata termenului acesteia, în cazul în care titlul executoriu este reprezentat de un contract de ipotecă încheiat sub regimul Codului civil din 1864.

36. Astfel, într-o primă opinie, se apreciază că este aplicabil termenul de prescripție de 3 ani, având în vedere natura creanței principale și întinderea aceluiași termen inclusiv asupra garanției imobiliare, în timp ce, într-o altă opinie, se apreciază că este aplicabil termenul de prescripție de 10 ani, fiind pus în discuție un drept real, respectiv dreptul de ipotecă, acest termen fiind reglementat atât de dispozițiile art. 405 din Codul de procedură civilă de la 1865, cât și de dispozițiile art. 706 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

37. În fine, un alt aspect de practică neunitară privește caracterul executoriu independent al contractului de ipotecă valabil încheiat sub regimul Codului civil din 1864.

38. Așadar, în timp ce unele instanțe rețin că, odată cu constatarea prescripției dreptului de a cere executarea silită a titlului executoriu reprezentat de contractul de credit, se prescrie și dreptul creditorului de a cere executarea silită a titlului executoriu reprezentat de contractul de ipotecă imobiliară care a garantat împrumutul, având în vedere caracterul accesoriu al acestuia, alte instanțe s-au pronunțat în favoarea posibilității de valorificare în continuare a dreptului la acțiunea ipotecară, reținând caracterul independent de titlu executoriu al contractului de ipotecă.

39. Instanța de trimitere a constatat că jurisprudența relevantă la nivelul secției nu este unitară.

40. Majoritatea hotărârilor s-au pronunțat în favoarea incidenței în spețe similare a termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită de 3 ani, precum și a stingerii ipotecii odată cu stingerea obligației principale, prin orice mod, cu titlu de exemplu fiind reținută Decizia nr. 278 din 14 martie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 15.937/233/2017.

41. Exemplul de practică judiciară contrar este oferit de Decizia nr. 1.234 din 29 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 16.021/233/2017, prin care s-a reținut, în esență, că, inclusiv sub regimul vechii reglementări, contractele de ipotecă au fost recunoscute ca titlu executoriu independent de contractul de credit, potrivit art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituind titluri executorii. Contractele de ipotecă reprezintă, așadar, titluri apte de a fi puse în executare silită, întrucât caracterul accesoriu al ipotecii imobiliare față de contractul principal în baza căruia a fost încheiată nu poate anula sau limita substanțial caracterul executoriu al ipotecii, în măsura în care nu există în acest sens nicio dispoziție legală sau justificare de ordin interpretativ.

42. În acest sens au fost și considerentele Deciziei nr. 60 din 18 septembrie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 928 din 24 noiembrie 2017 (Decizia nr. 60 din 18 septembrie 2017), prin care s-a reținut că textul art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 este simptomatic pentru acceptarea de

către legiuitor a ideii că un instrument de garantare, depășindu-și funcția specifică, poate deveni singur temei pentru declanșarea executării silite (paragraful 90). S-a consacrat, astfel, caracterul independent de titlu executoriu al contractului de ipotecă, cu repercusiuni și în ceea ce privește instituția prescripției dreptului de a obține executarea silită.

43. Prin aceeași decizie, în ceea ce privește termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a contractelor de ipotecă imobiliară, tribunalul a reținut incidența dispozițiilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, în vigoare la data începerii executării silite din cauză, întrucât dreptul de ipotecă consemnat prin contractele de ipotecă este un drept real, fiind aplicabil, așadar, termenul de prescripție de 10 ani, stabilit de legiuitor pentru executarea titlurilor ce consemnează drepturi reale.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

44. Apelantul-intimat a susținut necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar pe fondul problemei de drept a reiterat poziția sa privind aplicabilitatea termenului de 10 ani privind prescripția dreptului de a cere executarea silită a contractelor de ipotecă din cauză.

45. Cât îi privește pe intimații-contestatori, aceștia au exprimat opinia potrivit căreia termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a contractelor de ipotecă este cel de 3 ani, prevăzut de Codul civil din 1864, prin raportare la data încheierii contractelor.

46. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, intimații-contestatori au depus, prin avocat, un punct de vedere asupra chestiunii de drept, prin care au susținut că, în esență, sunt de acord cu concluziile raportului întocmit în cauză. Au arătat că nu este îndeplinită condiția privind influența hotărâtoare a dezlegării asupra soluției pe fond a cauzei pendinte și nici condiția privind noutatea chestiunii de drept.

47. Totodată, prin notele de ședință depuse la 13 septembrie 2021, au solicitat ca, în situația respingerii ca inadmisibilă a sesizării, să se dispună obligarea părții adverse la plata cheltuielilor de judecată reprezentând onorariu de avocat.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

48. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 4.188/324/2019 a comunicat că este în imposibilitatea formulării unui punct de vedere unitar cu privire la termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită în cazul contractelor de ipotecă încheiate sub regimul Codului civil din 1864, pentru garantarea unei obligații de plată ce decurge dintr-un contract de credit pentru care s-a constatat că a intervenit prescripția dreptului de a cere executarea silită, fiind constituit complet de divergență, iar judecătorii cauzei îmbrățișând opiniile diferite ale instanțelor, așa cum au fost acestea menționate anterior.

49. Tribunalul apreciază totuși că, date fiind considerentele anterior arătate, există o chestiune de drept ce se impune a fi dezlegată, existând posibilitatea unor interpretări diferite ale textului de lege — art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, care reglementează termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită de 10 ani, în cazul titlurilor emise în materia drepturilor reale, însă instanțele interpretează diferit noțiunea de titlu în materia drepturilor reale, neexistând practică unitară cu privire la incidența acestui termen în cazul punerii în executare a contractului de ipotecă încheiat sub regimul Codului civil din 1864.

50. De asemenea, relevante pentru a stabili în cauză durata termenului de prescripție sunt și celelalte aspecte conexe, așa

cum au fost anterior reținute, soluționate, de asemenea, diferit de către instanțe.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

51. *Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat faptul că, în urma verificării jurisprudenței, au fost identificate decizii care ar putea prezenta interes pentru chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită.

52. Astfel, *Secția I civilă* a atașat următoarele decizii, pronunțate în perioada 2005—2021: Decizia nr. 5.702 din 28 iunie 2005; Decizia nr. 1.397 din 14 martie 2013; Decizia nr. 4.674 din 22 octombrie 2013; Decizia nr. 606 din 22 februarie 2018; Decizia nr. 59 din 16 ianuarie 2020; Decizia nr. 800 din 25 martie 2020; Decizia nr. 1.593 din 23 iulie 2020; Decizia nr. 2.023 din 13 octombrie 2020; Decizia nr. 2.383 din 17 noiembrie 2020 și Decizia nr. 115 din 27 ianuarie 2021.

53. *Secția a II-a civilă* a comunicat următoarele decizii, care ar putea fi relevante pentru chestiunea de drept: Decizia nr. 757 din 23 aprilie 2020, Decizia nr. 1.262 din 7 iulie 2020 și Decizia nr. 2.122 din 3 noiembrie 2020.

54. Toate cele 15 curți de apel au comunicat opiniile exprimate de judecătorii din cadrul instanțelor arondate. De asemenea, cu excepția Curții de Apel Pitești, aceste instanțe au comunicat faptul că au fost identificate hotărâri relevante, pe care le-au atașat răspunsului dat la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în cadrul sesizării de față.

55. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

56. Instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă.

57. Sesizată fiind cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 405 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 656 din 10 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 23 iulie 2008, a respins excepția invocată, reținând, în esență, că dispozițiile criticate din Codul de procedură civilă nu sunt de natură să îngreudească accesul liber la justiție, prevăzut de art. 21 din Constituție, nici să încalce dreptul la apărare al părții, garantat constituțional prin prevederile art. 24, și nici nu încalcă art. 53 din Legea fundamentală. Legiuitorul este liber să stabilească anumite termene de prescripție, neintrând în competența Curții Constituționale modificarea unor astfel de termene, deoarece, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Curtea se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica prevederile supuse controlului.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii judiciare

58. Prin Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014, *Înalta Curte de Casație și Justiție* — Completul competent să judece recursul în interesul legii a statuat următoarele:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 5, art. 201 și art. 223 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și ale art. 6 alin. (4), art. 2.512 și art. 2.513 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, stabilește că prescripțiile extinctive începute anterior datei de 1 octombrie 2011, împlinite ori neîmplinite la aceeași dată, rămân supuse dispozițiilor art. 18 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extintivă, republicat, astfel încât atât instanțele de judecată, din oficiu, cât și părțile interesate pot invoca excepția

prescripției extinctive, indiferent de stadiul procesual, chiar în litigii începute după 1 octombrie 2011.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

59. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori au apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, lipsind condițiile privind influența hotărâtoare a dezlegării asupra soluționării pe fond a cauzei pendinte și noutatea chestiunii de drept, astfel încât se impune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

60. Prealabil analizei în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept are a analiza dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, față de prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă.

61. Potrivit dispozițiilor precizate, „*Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată*”.

62. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;
- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

63. Procedând la analiza admisibilității sesizării, se constată că aceste condiții sunt întrunite doar în parte, fiind îndeplinite primele trei condiții, precum și ultima cerință dintre cele enunțate anterior.

64. Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de un complet al Tribunalului Galați — Secția I civilă, care judecă apelul creditoarei ipotecare împotriva unei încheieri pronunțate într-o contestație la executare, în temeiul art. 718 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

65. Titularul sesizării, investit cu judecata apelului, urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care, potrivit dispozițiilor art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă.

66. În ceea ce privește nestatuarea anterioară de către instanța supremă în cadrul unui mecanism de unificare a practicii asupra chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, se constată că și această condiție este îndeplinită, nefiind pronunțată de către Înalta Curte de Casație și Justiție o hotărâre

obligatorie în temeiul dispozițiilor art. 517 sau art. 521 din Codul de procedură civilă. De asemenea, nu există un recurs în interesul legii având același obiect care să se afle în curs de soluționare.

67. Se constată însă că nu sunt îndeplinite celelalte două condiții de admisibilitate a sesizării, respectiv influența hotărâtoare a dezlegării asupra soluționării pe fond a cauzei pendinte și noutatea chestiunii de drept.

68. În analiza acestora sunt necesare precizări în legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul sesizării, pentru a se verifica dacă este posibilă pronunțarea unei hotărâri prealabile care să conțină o dezlegare asupra problemei de drept.

69. Chestiunea de drept a fost enunțată astfel: interpretarea și aplicarea prevederilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă termenul de prescripție de 10 ani se aplică și în ceea ce privește prescripția dreptului de a obține executarea silită a unui contract de ipotecă, încheiat sub regimul Codului civil din 1864, pentru garantarea unei obligații de plată ce decurge dintr-un contract de credit pentru care s-a constatat că a intervenit prescripția dreptului de a obține executarea silită.

70. În punctul de vedere exprimat de către instanța de trimitere în încheierea de sesizare, formulată în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, se menționează existența unor controverse în practica judiciară sub trei aspecte relevante pentru soluționarea cauzei cu care este investită, respectiv:

— aplicarea dispozițiilor noului Cod de procedură civilă în privința tuturor chestiunilor privitoare la acea executare silită, inclusiv a prescripției dreptului de a cere executarea silită, prin simpla raportare la împrejurarea formulării, după data intrării în vigoare a noului act normativ, a cererii de executare silită adresate de către creditor executorului judecătorec, față de dispozițiile art. 24 din această reglementare;

— durata termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită în baza unui titlu executoriu reprezentat de un contract de ipotecă încheiat sub regimul Codului civil din 1864;

— caracterul executoriu independent al contractului de ipotecă valabil încheiat sub regimul Codului civil din 1864.

71. Din aceste considerente ale încheierii de sesizare, precum și din trimiterile la argumentele opiniilor din practică prezentate a fi divergente, Înalta Curte de Casație și Justiție formulează observația că motivarea sesizării nu se rezumă la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, ci include mai multe probleme de drept care au primit o soluționare neunitară privind prescrierea executării silite a contractelor de ipotecă pentru garantarea contractelor de credit încheiate înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil (la 1 octombrie 2011) și efectele prescrierii obligației principale, chestiuni care nu sunt exclusiv de drept procesual civil, ci și de drept material și presupun, totodată, interpretarea normelor de drept substanțial care alcătuiesc regimul juridic al contractului de ipotecă încheiat sub imperiul Codului civil din 1864.

72. Dezlegarea preconizată prin prezenta sesizare vizează, în primul rând, aplicarea în timp a legii în privința prescripției dreptului de a obține executarea silită în baza unui contract de ipotecă încheiat pentru garantarea unei obligații de plată ce decurge dintr-un contract de credit, într-o ipoteză dată.

73. Circumstanțele acestei ipoteze pot fi redată după cum urmează:

— contractul de ipotecă a fost încheiat sub imperiul Codului civil din 1864 și constituie titlu executoriu potrivit acelor dispoziții legale;

— a intervenit prescripția dreptului de a obține executarea silită a creanței principale;

— cererea de executare silită în baza contractului de ipotecă a fost formulată după data intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă.

74. În al doilea rând, în situația unui răspuns în sensul aplicării *ratione temporis*, într-o asemenea ipoteză, a dispozițiilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, se solicită determinarea domeniului de aplicare a acestei norme, în sensul dacă un contract de ipotecă accesoriu unui contract de credit reprezintă un titlu emis în materia drepturilor reale, pentru a opera termenul de prescripție de 10 ani, în caz contrar fiind aplicabilă regula din alin. (1) al aceleiași norme, ce prevede un termen de 3 ani.

75. În acest context se impune a se reaminti că cerința referitoare la existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei presupune ca problema de drept ce face obiectul sesizării să privească aspecte esențiale ale raportului juridic dedus judecătii, care să fi fost supuse analizei instanței de trimitere și pe care aceasta este chemată să le clarifice.

76. În absența unei asemenea legături cu cauza, chestiunea de drept este una ipotetică, întrucât nu privește interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege ce interesează soluționarea pe fond a cauzei.

77. Cât privește aplicarea în timp a legii în privința prescripției dreptului de a obține executarea silită, după cum relevă încheierea de sesizare, dubiul instanței de trimitere este generat de formularea cererii de executare silită la 18 iunie 2019, ulterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă, în condițiile în care dreptul de a obține executarea silită s-a născut la o dată anterioară (la data de 23 decembrie 2009, data exigibilității ultimei rate scadente a creditului bancar).

78. Se constată însă că enunțul acestei chestiuni de drept intertemporal este incomplet, întrucât nu acoperă toate circumstanțele ipotezei redată anterior.

79. Astfel, constatarea printr-o hotărâre judecătorească definitivă a prescripției dreptului de a obține executarea silită a creanței principale garantate prin ipotecă presupune stabilirea cu autoritate de lucru judecat a momentului nașterii dreptului de a obține executarea silită.

80. În cauza pendinte, prima instanță a reținut că de la același moment se naște și dreptul de a obține executarea silită a ipotecii, în raport cu care a stabilit incidența prevederilor Codului de procedură civilă din 1865 în privința prescripției, respectiv a dispozițiilor art. 405.

81. Prin motivele de apel, astfel cum au fost redată în încheierea de sesizare, interpretarea dată acestei norme a vizat exclusiv durata termenului de prescripție, în sensul că ar fi vorba despre termenul de 10 ani, și nu de cel de 3 ani, reținut de către prima instanță, nu și legea procesuală aplicabilă prescripției dreptului de a obține executarea silită în baza contractului de ipotecă.

82. Limitele investiției instanței de apel relevă că susținerile apelantului referitoare la autonomia prescripției dreptului de a obține executarea silită în baza contractului de ipotecă față de prescripția dreptului de a obține executarea silită în baza contractului de credit, deși au atins și chestiuni de interpretare și aplicare a legii procesuale, nu au vizat conflictul de drept intertemporal generat de intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă.

83. Or, întrebarea instanței de trimitere nu vizează domeniul de aplicare a dispozițiilor art. 405 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, în sensul dacă acțiunii prin care se tinde la executarea silită a ipotecii îi este aplicabil termenul de 3 ani, prevăzut de prima teză, ori termenul de 10 ani din cea de-a doua teză a art. 405 alin. 1.

84. Pe de altă parte, nu s-ar putea considera că dezlegarea preconizată a se da în legătură cu art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă echivalează cu o dezlegare și asupra art. 405 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865, fiind suficient a se observa că art. 405 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865 are un conținut diferit de cel al dispozițiilor art. 706 alin. (1) teza a doua din actuala reglementare.

85. Astfel, termenul de 10 ani este asociat „titlurilor emise în materia acțiunilor reale imobiliare” în vechea reglementare, respectiv „titlurilor emise în materia drepturilor reale” în actualul Cod de procedură civilă.

86. Drept urmare, era necesară, pentru investirea Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul mecanismului de unificare jurisprudențială, formularea unei întrebări explicite pentru delimitarea sferei de aplicare a art. 405 din Codul de procedură civilă din 1865.

87. Această concluzie se impune cu atât mai mult cu cât, în practică, instanțele de judecată au fost investite cu cercetarea sferei de aplicare atât a dispozițiilor art. 405 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865, cât și a art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, conturându-se chiar interpretări diferite ale textelor de lege, după cum se va arăta în analiza condiției noutății sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile (pct. 100 și următoarele din prezenta decizie).

88. În privința art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești, chiar atunci când au considerat că este incident termenul de 10 ani în cazul executării ipotecii constituite în condițiile Codului de procedură civilă din 1865, au subliniat diferența de reglementare față de art. 405 alin. 1 teza a doua din acest din urmă act normativ.

89. În consecință, avându-se în vedere și conturarea unei practici judiciare la momentul formulării sesizării de față, nu se justifică o dezlegare asupra incidenței art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, dar nicio dezlegare în privința art. 405 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865, prin eventuala reformulare a chestiunii de drept.

90. În același timp, este relevant faptul că identificarea normei procesuale aplicabile *ratione temporis* nu este utilă în identificarea și, implicit, aplicarea normelor de drept material ce interesează prescripția dreptului material la acțiune în cazul unui contract de ipotecă ce garantează creanța născută dintr-un contract de credit bancar.

91. Incidența art. 1 alin. (2) din Decretul nr. 167/1958 („Odată cu stingerea dreptului la acțiune privind un drept principal se stinge și dreptul la acțiune privind drepturile accesorii”) sau a art. 2.504 alin. (1) din Codul civil („Prescripția dreptului la acțiune privind creanța principală nu atrage și stingerea dreptului la acțiune ipotecară. În acest din urmă caz, sub rezerva prescripției dreptului de a obține executarea silită, creditorul ipotecar va putea oricând urmări, în condițiile legii, bunurile mobile sau imobile ipotecate, însă numai în limita valorii acestor bunuri”) se stabilește potrivit normei ce reglementează conflictul de drept intertemporal generat de intrarea în vigoare a noului Cod civil, reprezentată de art. 201 din Legea nr. 71/2011 („Prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a Codului civil sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit”).

92. În acest context, trebuie amintită Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Trebueletul competent să judece recursul în interesul legii nr. 1 din 17 februarie 2014, ce a vizat interpretarea și aplicarea, printre altele, a dispozițiilor art. 6 alin. (4) din Codul civil și ale art. 201 din Legea nr. 71/2011. În considerentele acestei decizii s-a arătat în mod explicit că „legea sub imperiul căreia prescripția a început să curgă va governa atât aspectele de drept material, cât și pe cele de drept procesual referitoare la prescripție (...)”.

93. Raportul între normele de drept procesual și cele de drept material, ca argument în analiza autonomiei prescripției dreptului de a obține executarea silită în baza unui contract de ipotecă, care ar justifica executarea silită a ipotecii independent de intervenirea prescripției dreptului de a obține executarea silită în baza contractului de credit, nu impune ca atare o dezlegare din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra incidenței în cauză a dispozițiilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, față de modalitatea în care argumentul a fost invocat în cauza pendinte pe rolul instanței de trimitere.

94. Se observă astfel că prin motivele de apel s-a susținut inaplicabilitatea principiului *accessorium sequitur principale* în favoarea principiului de drept *specialia generalibus derogant* chiar în condițiile incidenței — în considerarea momentului exigibilității creanței (în anul 2009) — a prevederilor art. 405 din Codul de procedură civilă din 1865, sub aspect procesual, respectiv a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Decretul nr. 167/1958, sub aspect substanțial.

95. Raționamentul juridic pe care apelantul și-a fundamentat această concluzie este unul asemănător cu cel regăsit în Decizia nr. 60 din 18 septembrie 2017 — în contextul art. 2.504 alin. (1) din Codul civil, prin care s-a statuat, în legătură cu caracterul accesoriu al ipotecii imobiliare, că acesta nu poate anula sau limita substanțial caracterul executoriu al contractului de ipotecă (paragrafele 97 și 98 din decizie).

96. Apelantul apreciază că acest efect, asigurat în speță de caracterul de titlu executoriu prevăzut de art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 și de art. 1772 din Codul civil din 1864, impune posibilitatea executării silite în baza contractului de ipotecă, independent de intervenirea prescripției dreptului de a obține executarea silită a creanței principale, chiar în condițiile vechilor reglementări.

97. Astfel, fără a susține incidența în speță a dispozițiilor art. 2.504 alin. (1) din Codul civil (care este fără echivoc exclusă, în condițiile unei scadențe a creditului plasate anterior intrării în vigoare a noului Cod civil), însă nici a prevederilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, apelantul a pretins doar că nu există nicio diferență de abordare a chestiunii raportului între caracterul accesoriu al ipotecii imobiliare față de creanța pe care ipoteca o garantează și caracterul executoriu al contractului de ipotecă, în contextul vechilor reglementări, față de abordarea din Decizia nr. 60 din 18 septembrie 2017.

98. Așadar, nici din acest punct de vedere nu se poate considera că este utilă cauzei o dezlegare în privința incidenței prevederilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă.

99. Față de cele expuse și ținând cont de faptul că problema duratei termenului de prescripție, respectiv de 3 ani sau de 10 ani, prin determinarea domeniului de aplicare a art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, este subsecventă chestiunii analizate anterior, se constată că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate ca soluționarea pe fond a cauzei pendinte pe rolul instanței de trimitere să depindă de lămurirea chestiunii de drept.

100. Referitor la condiția noutății problemei de drept, în jurisprudența sa, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat în mod constant că noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de o dispoziție legală mai veche, a cărei aplicare frecventă să devină actuală recent, însă în acest caz caracterul de noutate se pierde, pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări concretizate într-o practică judiciară consacrată.

101. Prin urmare, depășirea stadiului unei practici incipiente, în curs de formare, și conturarea unei practici în legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul sesizării relevă

împrejurarea că nu mai poate fi sesizată instanța supremă pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, întrucât scopul preîntâmpinării practicii neunitare nu mai poate fi atins, chestiunea de drept care a suscit-o nemaifiind, prin urmare, una nouă.

102. Această concluzie se impune și atunci când s-ar putea decela o practică neunitară în abordarea și rezolvarea chestiunii de drept.

103. Reamintind premisele stabilirii elementului de noutate a chestiunii de drept a cărei interpretare se solicită, și anume asigurarea funcției mecanismului hotărârii prealabile de prevenire a practicii judiciare neunitare, precum și evitarea paralelismului și suprapunerii cu mecanismul recursului în interesul legii, din această perspectivă este evident că procedura pronunțării unei hotărâri prealabile nu este chemată să dea o soluție unei practici divergente deja existente, consecința, într-o atare situație, fiind aceea a inadmisibilității sesizării.

104. În acest context se reține caracterul relativ recent al noului Cod de procedură civilă, intrat în vigoare la data de 15 februarie 2013, cu atât mai mult cu cât chestiunea de drept legată de interpretarea și aplicarea art. 706 alin. (1) teza a doua vizează o cerere formulată în cadrul procedurii de executare silită aflate sub incidența acestui ultim act normativ.

105. Cu toate acestea, cerința noutății chestiunii de drept nu este întrunită, deoarece în răspunsurile date la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție majoritatea curților de apel au indicat pronunțarea de hotărâri judecătorești, iar din examinarea acestora se constată că, atât înainte, cât și după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, instanțele s-au confruntat cu întreaga problematică adusă în discuție prin sesizarea de față, iar numărul hotărârilor judecătorești care o reflectă, pronunțate începând cu anul 2015, este unul semnificativ.

106. Astfel, se constată că au fost formulate cereri de executare silită în baza unor contracte de ipotecă încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, în contextul în care, fie prin hotărâri judecătorești anterioare, fie prin hotărârile comunicate de curțile de apel, s-a constatat intervenită prescripția dreptului de a obține executarea silită a creanței principale, garantate prin ipoteca imobiliară.

107. În procedurile execuționale demarate după data intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă, instanțele investite cu contestații la executare au apreciat, în privința legii aplicabile prescripției dreptului de a obține executarea silită, că aceasta este reprezentată fie de legea în vigoare la data cererii de executare silită, față de dispozițiile art. 24 din Codul de procedură civilă, fie de legea în ființă la momentul la care prescripția a început să curgă, prin raportare la dispozițiile art. 201 din Legea nr. 71/2011, în special față de trimiterea expresă din art. 711 din Codul de procedură civilă la prevederile Codului civil referitoare la prescripția extintivă, aplicabile în completare.

108. Este de observat că aceste din urmă instanțe nu au exclus *de plano* aplicarea dispozițiilor noului Cod de procedură civilă, însă s-au limitat la valorificarea trimiterii exprese la Codul civil, pentru a da eficiență normei tranzitorii din legea de punere în aplicare a Codului civil, care reglementează conflictul de drept intertemporal.

109. Pe de altă parte, chiar instanțele care s-au raportat la prevederile art. 706 din Codul de procedură civilă nu au considerat că prescripția dreptului de a obține executarea silită a început să curgă de la data intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă, ci au calculat în mod constant termenul de prescripție în raport cu data nașterii dreptului de a cere executarea silită [art. 706 alin. (2) referitor la momentul de

început al prescripției coincide, în acest sens, cu art. 405 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865].

110. În ceea ce privește efectele intervenirii prescripției dreptului de a obține executarea silită a creanței principale asupra prescripției dreptului de a obține executarea silită în cazul unui contract de ipotecă încheiat în condițiile Codului civil din 1864, trebuie observat că, de regulă, instanțele s-au raportat nu numai la normele de drept procesual referitoare la prescripția dreptului de a obține executarea silită, dar și la cele de drept material referitoare la prescripția extinctivă, în considerarea, pe de o parte, a faptului că urma a se da o dezlegare asupra unei chestiuni de drept procesual, dar, pe de altă parte, a faptului că normele de drept procesual nu reglementează ca atare efectele juridice în discuție.

111. Astfel, de la bun început se impune a se observa importanta distincție operată în practică în funcție de legea în vigoare la data exigibilității creditului garantat prin ipoteca imobiliară, iar aceasta a fost stabilită în mod constant prin prisma normelor tranzitorii prevăzute de art. 201 din Legea nr. 71/2011 (a se vedea, pentru textele citate, paragrafele 90 și 91 din prezenta decizie).

112. Atunci când scadența creditului s-a situat după data de 1 octombrie 2011 — data intrării în vigoare a noului Cod civil, unele instanțe au făcut aplicarea art. 2.504 alin. (1) din Codul civil, care prevede că dreptul la acțiunea ipotecară nu se stinge ca urmare a prescripției dreptului la acțiune privind creanța principală și poate fi exercitat în continuare, însă sub rezerva prescripției dreptului de a obține executarea silită a ipotecii.

113. Alte instanțe, dimpotrivă, deși în raport cu data exigibilității creditului garantat au constatat incidența normelor privind prescripția din noul Cod civil, au apreciat că nu se aplică art. 2.504 din acest act normativ și au dat prevalență normelor de drept din Codul civil din 1864, respectiv dispozițiilor art. 1746 și art. 1800 privind stingerea ipotecilor, ca lege aplicabilă de la data nașterii raportului juridic de drept substanțial.

114. În condițiile în care, în mod necontestat, scadența din litigiul pendinte pe rolul instanței de trimitere este anterioară datei intrării în vigoare a noului Cod civil, fiind exclusă incidența prevederilor art. 2.504 alin. (1), hotărârile pronunțate în categoriile de litigii menționate la paragraful 110 din prezenta decizie sunt relevante în analiza cerinței nouității doar pentru a se sublinia că aplicarea art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă s-a făcut în acele litigii în care s-a pus concomitent problema aplicării art. 2.504 alin. (1) din Codul civil.

115. Aplicarea *ratione temporis* a dispozițiilor Codului civil, deși relevă o chestiune de drept veritabilă, dezlegată în mod neunitar de instanțele judecătorești, nu are legătură cu sesizarea de față.

116. În litigiile în care prescripția dreptului de a obține executarea silită a început să curgă anterior datei de 1 octombrie 2011 — pornite fie anterior, fie ulterior intrării în vigoare a Codului de procedură civilă — se observă că o parte dintre instanțe a considerat că, deși contractul de ipotecă reprezintă un titlu executoriu distinct de contractul de credit, modalitatea de reglementare a raportului de accesorialitate dintre creanța principală și ipotecă în concepția Codului civil din 1864 împiedică executarea distinctă a ipotecii, ulterior intervenirii prescripției dreptului de a obține executarea silită a creanței principale.

117. Argumentele instanțelor care au constatat stingerea dreptului de a obține executarea silită a ipotecii au fost variate, fundamentate fie pe dispozițiile de drept material aplicabile, fie numai pe interpretarea prevederilor din Codul de procedură civilă, în determinarea termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită.

118. Astfel, s-a considerat că art. 1 alin. (2) din Decretul nr. 167/1958 — care prevede stingerea dreptului la acțiune privind drepturile accesorii odată cu stingerea dreptului la acțiune privind un drept principal [text, așadar, diametral opus primei teze din art. 2.504 alin. (1) din Codul civil] —, coroborat cu art. 1800 pct. 1 din Codul civil din 1864 [„Privilegiile și ipotecile se sting (...) prin stingerea obligației principale”] și art. 1091 [„Obligațiile se sting prin (...) prescripție”], conduc la stingerea pe cale accesorie a ipotecii, în raport cu intervenirea prescripției dreptului de a obține executarea silită a creanței principale, și, în orice caz, la stingerea chiar a dreptului de a cere executarea silită a ipotecii, în considerarea principiului *accessorium sequitur principale*.

119. Aceste instanțe, în măsura în care nu au socotit ca fiind suficient argumentul privind stingerea ipotecii — caz în care au apreciat că este lipsit de relevanță faptul că termenul de prescripție nu s-ar fi împlinit încă (a se vedea, în acest sens, deciziile nr. 2.058 din 17 mai 2018 și nr. 1.262 din 7 iulie 2020, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă) —, au reținut un termen de prescripție de 3 ani pentru dreptul de a obține executarea silită a ipotecii, întocmai ca instanțele care au avut în vedere doar interpretarea art. 405 din Codul de procedură civilă.

120. Aceste din urmă instanțe au corelat modul de reglementare a termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită cu concepția legiuitorului sub imperiul Codului civil din 1864 și au considerat că titlul executoriu reprezentat de contractul de ipotecă nu este un titlu „emis în materia acțiunilor reale imobiliare”.

121. În atare raționament juridic s-a reținut că, în concepția Codului civil din 1864, accesorialitatea dreptului de ipotecă era de esența acestui drept real, acesta neputând fi disociat de dreptul personal de creanță, astfel încât dreptul de ipotecă nu poate supraviețui dreptului principal de creanță. Astfel, ipoteca, în accepțiunea Codului civil din 1864, nu cunoștea nuanțări față de principiul *accessorium sequitur principale*, cum este cazul ipotecilor încheiate după intrarea în vigoare a noului Cod civil, motiv pentru care termenul general de 3 ani, iar nu cel de 10 ani prevăzut în materia drepturilor reale, este aplicabil și pentru demararea executării silite în baza contractului de ipotecă.

122. În litigiile în care exigibilitatea creanței garantate prin ipotecă era anterioară datei intrării în vigoare a noului Cod civil, instanțele care au reținut un termen de prescripție a executării silite de 10 ani au considerat că dispozițiile art. 405 alin. 1 teza finală din vechea reglementare constituie norme speciale, derogatorii de la dispozițiile de drept comun ce reglementează dreptul real de ipotecă din Codul civil din 1864 și înlătură de la aplicare principiul *accessorium sequitur principale*.

123. În opinia acestor instanțe, creditorul ipotecar dispune nu numai de acțiuni personale, dar și de acțiuni reale decurgând din prerogativa dreptului său de a urmări bunul ipotecat în mâinile oricui s-ar afla. Prin urmare, nu există nicio diferență relevantă sub acest aspect între creditorul ipotecar și proprietarul căruia i s-a recunoscut preeminența dreptului său prin intermediul unei hotărâri judecătorești pronunțate într-o acțiune în revendicare, ambii urmărind valorificarea unui drept real asupra unui bun.

124. Instanțele care au făcut aplicarea unui termen de prescripție de 10 ani, chiar în contextul art. 405 din Codul de procedură civilă din 1865, au mai luat în considerare și formularea actuală a normei corespondente [art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă], pentru identificarea intenției legiuitorului dintr-o perspectivă istorico-teleologică, apreciind că legiuitorul a intervenit în sensul clarificării incidenței normei în privința ipotecii imobiliare.

125. Din cele expuse rezultă că practica judiciară este deja formată pentru întreaga problematică vizată de sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel încât scopul urmărit prin declanșarea procedurii pronunțării unei hotărâri prealabile nu mai poate fi atins, funcția acestui mecanism de unificare a jurisprudenței nefiind aceea de a da o soluție unei practici formate, ci de prevenire a practicii judiciare neunitare, pentru evitarea paralelismului și suprapunerii cu mecanismul recursului în interesul legii.

126. Prin urmare, nu este întrunită nici condiția de admisibilitate a noutății chestiunii de drept.

127. Pentru toate aceste considerente, sesizarea va fi respinsă, ca inadmisibilă.

128. Cât privește solicitarea intimaților-contestatori de obligare a părții adverse la plata cheltuielilor de judecată constând în onorariul de avocat, în situația respingerii, ca inadmisibilă, a sesizării, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept reține că aceasta nu este compatibilă cu procedura de unificare a practicii judiciare în mecanismul hotărârii prealabile.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Galați — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.188/324/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Interpretarea și aplicarea prevederilor art. 706 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă termenul de prescripție de 10 ani se aplică și în ceea ce privește prescripția dreptului de a obține executarea silită a unui contract de ipotecă, încheiat sub regimul Codului civil din 1864, pentru garantarea unei obligații de plată ce decurge dintr-un contract de credit, pentru care s-a intervenit prescripția dreptului de a cere executarea silită.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 13 septembrie 2021.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.

Tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72,

e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

